

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимощук О.Г., канд. юрид. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 105 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

ДОТРИМАННЯ ПРАВ ЛЮДИНИ В ІСЛАМСЬКИХ КРАЇНАХ

Права людини є фундаментальною цінністю, яка лежить в основі сучасного світового порядку. Вони закріплені в таких міжнародних документах, як Загальна декларація прав людини 1948 року, і спрямовані на забезпечення гідності, свободи й рівності для всіх [1]. Проте дотримання цих прав значно варіюється залежно від регіону, культурних особливостей і правової системи. Однією з найбільш цікавих тем для аналізу є реалізація прав людини у мусульманських країнах, де традиційно діє система норм шаріату, що впливає на соціальну, політичну й юридичну сфери.

Шаріат — це система ісламського права, яка базується на релігійних текстах, таких як Коран і Сунна пророка Мухаммада. Він охоплює широке коло питань — від релігійного поклоніння до соціального, економічного та правового життя. Однак виникає питання: як шаріат співвідноситься із сучасними концепціями прав людини, які ґрунтуються на універсальних цінностях рівності, свободи та гідності?

Шаріат, як система ісламського права, регулює багато аспектів життя: від сімейних відносин до кримінального права. З одного боку, він спрямований на забезпечення справедливості, підтримку моральних принципів і гармонії в суспільстві. З іншого боку, суворе трактування шаріатських норм може викликати питання щодо їхньої відповідності універсальним стандартам прав людини. І хоча мусульманські країни мають спільну релігійну основу, яка формує світогляд більшості населення, у різних країнах вплив релігії на право різний, відповідно існує певна кореляція між впливом релігії на правову систему та суспільство в цілому та стандартами дотримання прав людини. Як приклад можна навести Саудівську Аравію, Іран та Афганістан, де найгірша ситуація в аспекті дотримання прав людини. Громадяни цих країн обмежені в політичних, культурних, соціальних правах тощо. Наприклад, жінки не можуть вибирати одяг за власним бажанням, а мають закривати все тіло, не можуть вибирати та бути обраними, мають обмежений доступ до освіти та роботи. Такі обмеження суперечать сучасному розумінню гендерної рівності, закріпленому у міжнародних правових актах [2-3].

Релігійні общини, що не відносяться до панівної релігії не мають права на здійснення своєї діяльності (окрім Ірану, де дозволяється діяльність християнських, іудейських та зороастрийських релігійних громад), атеїзм суворо заборонений під страхом смертної кари [4].

Незалежних засобів масової інформації у вищезазначених країнах не існує. У Саудівській Аравії ЗМІ суворо контролюються урядом. Критика королівської сім'ї, ісламу або політики влади заборонена, Інтернет підлягає тотальній цензурі, журналісти, які критикують владу, стикаються з репресіями. ЗМІ в Ірані майже повністю контролюються урядом, а незалежні видання стикаються з тиском або закриттям [5]. Медіа зобов'язані підтримувати політику уряду. Теми, які суперечать офіційній релігійній доктрині, під заборонаю. Як і в Саудівській Аравії, уряд активно переслідує незалежних журналістів. За останні роки багато з них були заарештовані за висвітлення протестів або критичних питань. Інтернет теж жорстко контролюється, включаючи періодичне блокування соціальних мереж. В Афганістані після приходу до влади Талібану в 2021 році відбулося кардинальне погіршення стану свободи слова. Талібан ввів суворі обмеження на діяльність журналістів і зміст медіа. Багато журналістів залишили країну через загрозу життю. Залишилися лише ті, хто працює за умов суворого контролю [6].

В аспекті дотримання прав людини не можна не згадати про Арабську хартію прав людини 2004 року (набрала чинності 2008 року). Хартія складається з преамбули та 53 статей. Основою акту є ісламські норми. У цьому міжнародному договорі, прийнятому Лігою арабських держав, закріплюються певні загально визнані права людини, такі як право народів на самовизначення, право розпоряджатися своїм багатством і природними ресурсами, право визначати свою політичну систему, і право на забезпечення їх економічного, соціального і культурного розвитку право на життя, свободу і безпеку особистості, право на повагу до приватного і сімейного життя, право на вступ у шлюб, захист сім'ї, право на приватну власність, вільне пересування осіб, право на громадянство, і право на політичний притулок, забороняються тортури та встановлюється презумпція невинуватості [7-8].

Водночас, Хартія має ґрунтовні відмінності від Європейської конвенції з прав людини 1953 року. У ній сionізм прирівнюється до расизму, дозволяється за деяких обставин застосування смертної кари до осіб, що не досягли 18 років, права жінок визнаються в межах шаріату. Сама Арабська хартія прав людини неодноразово критикувалася міжнародними правозахисними організаціями [7, 9-10].

Отже, дотримання прав людини в ісламському світі нерозривно пов'язане з рівнем впливу релігії на суспільство та правову систему. Міжнародна спільнота повинна підтримувати процеси демократизації без нав'язування власних моделей, сприяючи збереженню культурної самобутності регіону.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Загальна декларація прав людини. URL:https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text
2. В Афганістані заборонили вікна, через яких можна побачити жінок. Babel.ua. URL:https://babel.ua.cdn.ampproject.org/v/s/babel.ua/amp/news/114073-v-afganistani-zaboronili-vikna-cherez-yaki-mozhna-pobachiti-zhinok?amp_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&aoh=17436636819396&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fbabel.ua%2Fnews%2F114073-v-afganistani-zaboronili-vikna-cherez-yaki-mozhna-pobachiti-zhinok
3. "Талібан" заборонив жінкам молитися вголос та говорити між собою. Suspilne.media. URL:https://suspilne-media.cdn.ampproject.org/v/s/suspilne.media/amp/culture/867703-taliban-zaboroniv-zinkam-molitisa-vgholos-ta-govoriti-miz-sobou?amp_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&aoh=17436636819396&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fsuspilne.media%2Fculture%2F867703-taliban-zaboroniv-zinkam-molitisa-vgholos-ta-govoriti-miz-sobou%2F
4. "Талібан" увійшов у столицю Афганістану — Кабул. СУСПІЛЬНЕ ВІДЕООВИНИ. Suspilne.media. URL:https://suspilne-media.cdn.ampproject.org/v/s/suspilne.media/amp/155906-taliban-vvijsov-u-stolicu-afganistanu-kabul-suspilne-videonovini?amp_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&aoh=17436639773416&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fsuspilne.media%2F155906-taliban-vvijsov-u-stolicu-afganistanu-kabul-suspilne-videonovini%2F
5. У Саудівській Аравії суд призначив 11 років позбавлення волі феміністці за пости в соцмережах про права жінок. Radiosvoboda.org. URL:https://www-radiosvoboda-org.cdn.ampproject.org/v/s/www.radiosvoboda.org/amp/news-saudivska-aravija-prava-zhinok-11-rokiv-za-gratamy/32930077.html?amp_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&aoh=17436640636489&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fwww.radiosvoboda.org%2Fa%2Fnews-saudivska-aravija-prava-zhinok-11-rokiv-za-gratamy%2F32930077.html
6. Arab Charter on Human Rights: Written in 1994, it is enforced in 2008. Web.archive.org. URL:https://web.archive.org/web/20141129015928/http://en.alkarama.org/index.php?option=com_content&view=article&catid=17%3Acommuniqu&id=72%3Aarab-charter-on-human-rights-written-in-1994-it-is-enforced-in-2008&Itemid=197

7. Мізогінія в законі: жінок в Ірані десятиліттями принижують, гвалтують та вбивають. Zmina.info. URL: – Електронний ресурс. – режим доступу: <https://zmina.info/columns/mizoginiya-v-zakoni-zhinok-v-irani-desyatylyttamy-prynyzhuuyut-gvaltuyut-ta-vbyvayut-ale-vony-prodovzhuyut-borotbu/>.

8. Іранські жінки до і після революції: від моделей на показі до прихованих красунь. BBC.com. URL: https://www-bbc-com.cdn.ampproject.org/v/s/www.bbc.com/ukrainian/features-47196523.amp?amp_gsa=1&_js_v=a9&usqp=mq331AQIUAKwASCAAgM%3D#amp_tf=%D0%94%D0%B6%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BB%D0%BE%3A%20%251%24s&aoh=17436773508166&referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com&share=https%3A%2F%2Fwww.bbc.com%2Fukrainian%2Ffeatures-47196523.

9. Джерела прав людини у країнах ісламського регіону. Yur-gazeta.com. URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/dzherela-prav-lyudini-u-krayinah-islamskogo-regionu.html>.

10. Restrictions Placed on Women by the Taliban compiled by the Revolutionary Association of the Women of Afghanistan (RAWA), a political/social organization of Afghan women struggling for peace, freedom, democracy and women's rights.. Web.archive.org. URL: <https://web.archive.org/web/20101008001232/http://www.islamfortoday.com/afghanistanwomen4.htm>.

УДК: 338.43:346

БОГДАНЕВИЧ Д.І., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МЕЛЬНИК В.О.**, канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ПРАВОВОГО СТАТУСУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ

У статті досліджуються особливості правового статусу сільськогосподарських товаровиробників. Проаналізоване актуальне законодавство: на його основі та досвіду країн Європейського Союзу запропоновані рекомендації щодо покращення функціонування сільськогосподарських товаровиробників.

Ключові слова: сільськогосподарські товаровиробники, сільське господарство, правовий статус, фермерське господарство, правове регулювання, європейське законодавство.

Наразі сільськогосподарські товаровиробники є ключовими суб'єктами аграрного ринку України. Їхня діяльність формує основу національного аграрного комплексу та безпосередньо впливає на продовольчу безпеку країни, розвиток сільських територій та експортний потенціал. У зв'язку з цим виникає потреба чіткого правового закріплення їх статусу.

Відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України»: «Сільськогосподарський товаровиробник — це суб'єкт господарювання, який займається виробництвом сільськогосподарської продукції, включаючи первинне її перероблення, та має не менше ніж 75% доходу від реалізації такої продукції за попередній рік». Це визначення також використовується у податковому законодавстві, зокрема в п. 14.1.235 Податкового кодексу України [1].

До сільськогосподарських товаровиробників належать: фермерські господарства; аграрні підприємства (ТОВ, ПП, АТ); сільськогосподарські виробничі кооперативи; особисті селянські господарства (за умови реалізації продукції). Згідно з Законом України «Про фермерське господарство», фермерське господарство — це: «форма підприємництва громадян України із створенням юридичної особи або без її створення, які виявили бажання виробляти товарну сільськогосподарську продукцію» (ст. 1).

Правовий статус сільськогосподарського товаровиробника включає: правосуб'єктність (правоздатність і дієздатність); право володіння та користування землею; податковий статус (єдиний податок 4-ї групи для аграріїв); право на державну підтримку; зобов'язання щодо екологічної безпеки та обліку аграрної продукції [2].

1) Нечітке визначення понять у законодавстві. 2) Обмежений доступ до фінансування для дрібних товаровиробників. 3) Складність підтвердження факту

ЗМІСТ

Безуглов І.Є., Сокиринська О.А. Дотримання прав людини в ісламських країнах.....	3
Богданевич Д.І., Мельник В.О. Особливості правового статусу сільськогосподарських товаровиробників.....	5
Гудзікевич Л.І., Макарчук В.В. Правовий статус біженця у Польщі.....	7
Гудзікевич Л.І., Настіна О.І. Правовий статус юридичної клініки як структурного підрозділу закладу вищої освіти.....	10
Гулько Я.О., Бровко Н.І. До питання щодо конституційного складу Верховної Ради.....	12
Гулько Я.О., Терещук М.М. Гетьманщина як фундаментальний етап становлення української державності.....	13
Дембішка М.С., Макарчук В.В. Правові аспекти повторного медичного огляду військовозобов'язаних.....	15
Дергалюк В.М., Сімакова С.І. Особливості збирання доказів під час розслідування кримінальних правопорушень.....	17
Довгопол А.М., Макарчук В.В. Особливості надання відстрочки від мобілізації окремим категоріям осіб: батьки-одиначки та догляд за особою.....	18
Ігнатенко І.А., Сімакова С.І. Недопустимість доказів у кримінальному процесі.....	21
Ігнатенко І.А., Сімакова С.І. Окремі випадки маніпуляцій конфліктами.....	23
Ігнатенко І.А., Самойлович А.А. Об'єктивна сторона адміністративного правопорушення: актуальні питання.....	25
Казміренко Ю.В., Макарчук В.В. Особливості юридичної відповідальності за порушення міграційного законодавства України.....	27
Катаєв Я.Д., Ковальчук І.В. Міжнародні підходи до діджиталізації механізмів фінансового контролю.....	29
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Вплив штучного інтелекту на злочинність в Україні.....	30
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Окремі аспекти затримання особи в умовах воєнного стану.....	32
Кириченко В.В., Самойлович А.А. Проблеми виконання судових рішень в адміністративних справах.....	34
Кириченко В.В., Ломакіна І.Ю. Проблема гендерної рівності у трудових відносинах.....	35
Когутенко Д.В., Ковальчук І.В. Актуальні проблеми та аналіз законодавства в сфері ветеринарної медицини.....	36
Кондратенко О.Є., Терещук М.М. Юридичні гарантії законності у банківській сфері.....	38
Костенко Л.І., Макарчук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають трьох та більше дітей до 18 років.....	40
Кузьомко Т.Р., Тимчук І.М. Кібермобінг та мова ворожнечі: як протистояти негативним явищам в онлайн-спілкуванні.....	41
Кузьомко Т.Р., Ордіна Л.Л. Регіональні особливості української писанки.....	44
Кульоміна А.М., Макарчук В.В. Вплив воєнних дій на міграційну політику сусідніх з Україною країн.....	46
Кульоміна А.М., Макарчук В.В. Протидія торгівлі людьми та нелегальній міграції в умовах гуманітарних криз.....	48
Левченко М.С., Терещук М.М. Хотинська битва як поворотний момент у становленні української державності.....	50
Мусієць А.А., Ковальчук І.В. Механізм правового регулювання та його елементи в сучасному правозастосуванні.....	51
Мякушак Б.В., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти трудової міграції.....	53
Нечепоренко А.О., Макарчук В.В. Смертна кара як вид покарання за злочини.....	54
Нечепоренко Д.Р., Макарчук В.В. Фіктивний шлюб під час воєнного стану.....	57
Ольшєвська О.С., Макарчук В.В. Ключові напрями реалізації державної політики у сфері національної безпеки та оборони України у 2025 році.....	60
Павленко Є.М., Макарчук В.В. Права дитини у контексті міжнародного міграційного права.....	61
Пархоменко А.Є., Макарчук В.В. Правові підстави оскарження рішення про депортацію іноземців та осіб без громадянства України.....	63